

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Nyugalom.

Irta: **Köncz Ákos.**

— ápr. 23.

Nehéz idöket élünk... Nem emberpusztító háboruk tizedelnek bennünket, nem fekete halál arat nálunk, sem szokatlan elemi csapások nem verik halomra reményünket — és mégis szegények és szerencsétlenek vagyunk. Lelki bajok felhőzték be lelkünk világát... Elégedetlenek vagyunk sorsunkkal és ez az elégedetlenség majd titkos irigységet vagy nyílt ellenszenvet kelt lelkünkben mindazok iránt, kiket sorsuk vagy szerencsésük kemény fekhely helyet puha váncosok közé fektetett.

De mi okozta ezt az elégedetlenséget? Az életgondok, melyek lenyűgözik az ember erejének legértékesebb részét. — Dolgozunk a megélhetésért. En tollammal, a másik vésőjével, a harmadik a föld barázdái közé hullatja verítékét... Mingnyájan dolgozunk, de munkánk gyümölcse fanyar és mikor pihe-nőre térve lezárt szempillánkon keresztül lélekben végigfutunk napi munkánkon és annak anyagi hasznát keressük, keserűséggel fordulunk az éjszakának. Reggel aztán

a lüktető élet, szertteink ránk irányuló bizalma, az éltető napsugár, az itt-ott remélhető öröm erőt ad izmainknak, akaratot a tovább küzdésre és feledve csalódásainkat, újra dolgozunk, hogy élhessünk és ismét csalódjunk. Igényeink megnöttek, apáink régi szokásait megmosolyogjuk, mert haladnunk kell a világgal. A korszellem robogó szekeren ülünk. — A versenyben egyik-másik kitörik, az akadálynál felbukik, a másik része a teher alatt letörök és az a kevés, ki a célhoz jut, új versenyre indul, míg ki nem adja páráját, vagy ha ismét elsőnek érkezik be, lemaradt társait kineveti, megveti, kigunyolja.

Fent, a közepén és alul egyaránt folyik ez az örült hajsz és csak ott szünik meg, hol korona és koldusbot összeölelkeznek a siri szürkességben.

A gyöngébb, az elbukott, a szerencsétlen pedig irigykedve néz arra, kit puha kezén vezet, igen sokszor érdemtelenül a vak szerencse.

Elismerem én azt, hogy a tőke sokszor szivtelen. Tudom, mert a történelem, ez a páratlan tudásu mester megtanított arra, hogy az anyagi erő igen sokszor lenyomja a jellemet, diadalmaskodik a becsü-

let felett és hatalmával megveszi az ész és tisztességet egyaránt. A kincshez, a vagyonhoz mérhetetlen bűnök emléke tapad és én nem csodálom a költőt, ha könyvtárában elmélkedve az olvasottak felett e szavakkal dobja el a pénzről irt munkát: gyűlölek, mert magasztalod a gazdagok erejét, mely a szegények rongyaiból vált bankóvá.

De más oldalról megnyugszom, mert tőke nélkül millió és millió ember veszne el éhhalállal. Nem lenne csörgedező forrás, amelyből a tudomány és művészet táplálkozik. Nem volna haladás, kultúra és humanizmus. És mindezeket meggondolva lelkem megnyugszik az itt-ott látható aránytalanságon és hálával fordulok napszálltakor Istenhez, hogy a megélhetés eszközeiből nekem is juttatott. S ha ezután kis családom körében, a szeretet napjának meleg érintése alatt egy-egy örömvirág fakad fel a szivemben, nem irigylem a gazdagot, ki hideg kincsei és drága kövei társaságában talán lelki béke után szomjuhozik.

Ne azt nézzük, ami másnak van, hanem ami másnak nincs és akkor a megelégedés állandó barátunk lesz. Enélkül azonban nyugtalanok

A riport.

Akkor történt meg velem ez a história, mikor először jártam Amerikában s a New-York Heraldnak voltam tudósítója 8 hétig. Ezt az időt tanórának tekintetem újságírói pályám kezdetén; fizetésem nem volt, sőt pénzembe került a tanulás, de tudtam, hogy ez a legjobb iskola és nem sajnáltam, pedig ugyancsak vékonyan tellett.

Kilátásba helyezték, hogy első alkalommal, a mikor olyan tudósítást hozok, a mi szenzációs; a hátralévő időre heti 20 dollárt kapok. Az ambícióim föl volt kelte, dolgoztam, azaz dolgoztam volna, ha lett volna mit! Az első héten három pár czipőm ment tönkre és én még semmire sem mentem; semmi különös sem történt, legalább ott, a hol én jártam. Fekete retket ettem ebédre, sózott halat vacsorára s borzasztó sok vizet reggeliztem; a pénzem fogytán volt s még semmi kilátás! Ha bementem a szerkesztőségbe, száználmas mosolylyal néztek rám; inkább a nyomdában ácsorogtam hát, kéjjel nézve az óriás gépeket, hallgatva a szörnyű dörömbölést, melylyel ez a világip születik, hogy néhány óra múlva a föld minden része felé utnak

induljon, egyformán naponkint. Mennyi ember munkája, mire elkészül, mennyi ember ideáit viszi szerteszét, csak én hiányzom belőle, csak tőlem nincs semmi. Lázás izgatótsággal siettem el, újra ki az utcára, keresni, dolgozni.

Hajnalodott. A lomha óriás még aludt, csak az utcakéfélfő kocsi zakatoltak. Elke-rültem valamennyit. A lábaim vittek céltalanul. Köd volt, kábult is voltam egyszerre csak elbotlottam, valami kemény körre estem. Lépeső volt, hosszú nagy lépcsőzet. Föl-ocsudtam és a tetemnéző, a rettenetes Morgue volt előttem, felvászorogtam és a szel-ős csarnokba léptem.

Üres volt az egész, ilyen korai órákban nincs a halottaknak látogatója, az ör egy sarokban aludt s hamisítatlan halál-csend honolt a sok meztelen tetem felett.

„Meg van!” majdnem felkiáltott, de azután befogtam számat s iszonyu elhatá-rozással vetkőzni kezdtem. A különféle állványok és zsámolyok közül kiszemeltem egyet, honnét a tisztelt néma társaságot jól szemügyre vehessem. A villamos ivlámpa szerzegése kísérteties zenét szolgáltatott a szokatlan helyzethez.

Tehát a halottakat és az élőket fogom

meginterjúvolni. Ide fekszem közéjük, ellem a halottak arcáról az utolsó gondolat megmerevedett beszédét, kiolvastam az üveges szemek utolsó tekintetéből a hullák gondolatát. Azután jönnek az élők! Azok már beszédesek, itt nem affektálnak; a halál nagy mester, előtte nem pozol senki. Mennyi tapasztalást gyűjtök itt néhány óra alatt, — azután vissza az életbe, a szerkesztőségbe. Ez szenzáció, ezt fizetik; reszkettem a siker gondolatára.

Mialatt vetkőztem, szemügyre vettem a szomszédaimat. Három lépésre tőlem fiatal leány feküdt, a homlokán kicsi lyuk, alig látszott! Pedig ott röppent ki szép testéből az élet, mellette körszakállas férfi. Bizonyosan együtt mentek a halálba; kezdtem az arcvonások filozófiáját tanulmányozni és kerestem a férfi-hullán a külerőszak nyomait. Semmi! mintha csak aludnék; sőt néha úgy látszott, hogy mellkasa meg-rezdül.

Minden elszántságom mellett megbor-zongtam.

A szörnyü csend káprázata lesz csupán, melyet az ibolya-fény növelt.

Már oda akartam feküdni a legköze-lebbi zsámolyra, midőn a körszakállas orrára

Csipkefüggönyök tisztítását

kifogástalanul teljesíti

HRABÉCZY ANTAL

ruhafestő és vegytisztító intézete

DEBRECZEN, Széchenyi-
utca 42-ik szám.

leszünk és az elégedetlenség vámpírja fogja szívni vérünket...

Erre a bölcsességre azonban — mosolyogjon bár meg a hitetlen szív — csak akkor juthatunk el, ha a vallás gyöngéd karjai közül nézzük a földi javak egyenlőtlen megosztását. A nagy hippói püspök másfél-ézer év előtt hangoztatta azt a törvénelem folyamán megkövült igazságot, hogy vallás nélkül az országok rablóbandák, vallást adjunk a szivekbe és akkor lesz kenyere az éhezőknek és megelégedése a lelkeknek.

Hangzatos jelszavakkal, a szabadosságra való biztatással, kába tanok féktelen eszméivel, roszielkü izgatással, a tőke gyalázásával, a szegénység rongyainak erőszakos fitogtatásával, olcsó népszerűség hajhászásával nem nyugtatjuk meg a forrongó kedélyeket. Nem agitátorokra van ma szükség, hanem olyan férfiakra, akik a szivekben feltornyosuló hullámokat bölcs elmével és szelid kézzel tudják lecsendesíteni. Nem utvesztőbe kell kergetni a kedélyeket, hanem azon az ösvényen vezetni, mely a megelégedés termékeny és termékenyítő földjére vezet.

A szegény, nehéz munkája után élő ember pedig ne higgye, hogy a szenvedés csak az ő terhe és az ürmök csak az ő poharába gyülemlik össze. Valamikor hivatásomból kifolyólag megnyitottam a halál küszöbén nagyon sok gazdag és szegény ember lelke... A mélyére láttam és nagyon-nagyon sokszor irigyeltem a sors nehéz keze alatt meggörnyedt emberek főséges nyu-

egy légy szállt; nem tudtam ettől az arctól szabadulni. Merőn néztem, — szinte félttem tőle. S ime, lusta mozdulattal karja felemelődött — azt hittem, hanyatt esem — és elhajtotta a legyet.

Azután kinyitotta a szemét, sápadt arca felém volt fordulva s egymásra bámultak; a rémület vert gyökeret beannem s reszkettem, mint a nyárfalevél.

A hulla felült s az alája rakott ruhát kezdte felöltöni, mialatt tekintete a kezemben lévő papírszeletről akadt meg. Aztán mosolyra torzultak vonásai és siri hangon megszólalt:

— Ön riporter?

Gépiesen intettem igent.

— Akkor elkésett, barátom. Ime itt a tudósítás a Times számára: „Egy éj a Morgueban“. Elaludtam egy kicsit; jó, hogy az a zümmögő kis bestia felkeltett, legalább észrevétlenül távozhatom. Éjfél óta fekszem itt.

Ezalatt felöltözött s karon fogva levonszolt a lépcsőkon. Az ór tovább horkolt.

— Lássá — kezdte újra az utcán — önből lesz még valami. Vannak gondolatai, csak jobban kell sietni a kivitellel.

Szomorú tekintettel néztem vissza a komor épületre; tehát újra semmi!

Az nap még szózott hal se került vacsorára.

Savarin.

galmát és sirtam a gazdagok üres lelke láttára. A bibor és bársony tengerszenvedést takar és én látva ezt, nem találtam bolondnak Thalest, ki mérhetetlen kincseit a tenger mélyére dobta, nehogy, saját vállomása szerint, ezek őt merítsék el nyomtalanul...

Egy új nemzedéket kell nevelnünk és ezzel visszamenni arra az alapra, melyen a jövő társadalom felépülhet. Elégedettségre kell tanítanunk ezt a nemzedéket s az így megedzett erős lélek könnyebben elfogja viselni az élet terheit. Adjuk meg neki a jogot, a szabadságot, mert ez megillet minden embert, szegényt és gazdagot egyaránt... Rabszolgaleket ne neveljen se a család, se a társadalom, se az állam. A munkás kezét becsüljük meg és adjunk neki megélhetési módot. Munkaerejét, hasznavehetőségét fizessük meg ne csak pénzzel, hanem emberséges bánásmóddal. Emeljük és ne verjük le... Tanítsuk, de okos tadmányt adjunk nekik, ne pedig csábító ígéretek után maszlagot. És akkor kevesebb lesz az elégedetlen ember, hanem lesz egy öntudatos, joggal és szabadsággal okosan élni tudó munkás embersereg, mely megszerzi magának a bőségesebb kenyeret, nyugodtabb megélhetést, megbízható munkaerejével, szakszerű tudásával és isteni, valamint emberi törvényeket tüntető magatartásával szerez magának becsületet és tiszteletet.

A vasutasok sztrájkja.

— április 23.

A vasutasok sztrájkja még egyre tart. A kormány erőszakkal, fenyegetésekkel akar a bajon segíteni. Katonai fedezet mellett indítana vonatokat, de nincs, aki vezesse. A kormány rideg álláspontjával elzárkózik a vasutasok jogos követeléseitől.

A kormány úgy akar segíteni, hogy mozgósítást rendelt el.

A legújabb eseményekről az alábbi tudósítás számol be:

Mozgósítanak.

Nyiri miniszter Bécsben időzött és a királynak részletes jelentést tett a vasutasok sztrájkjáról.

A király az előterjesztés következtében tegnap a következő parancsot adta:

Parancsolom a közös hadseregnek (haditengerészetnek): a magyar állam területén lévő vasutak szolgálatában álló magyar honos tartalékos havidíjasai, legénysége, valamint a honvédségnek ugyanilyen tartalékos és póttartalékos havidíjasai és legénysége a közöshadsereg, illetve honvédség részleges kiegészítésére behívassanak és szolgálatételre a magyar államvasutakhoz beosztassanak.

Kelt Bécsben, 1904. április 22.

Ferencz József,
Nyiri Sándor.

Dobiecki szereplése.

A vasutasok képviselője, Dobiecki Sándor, városunk III. ker. képviselőjének szomorú a szereplése a vasutasok sztrájkjában. Nem tesz semmit volt tisztviselő társai érdekében. Tegnap este megjelent a budapesti sztrájktagyán. Amikor belépett, híre terjedt, hogy a kormány ultimátumát hozza és óriási éljenzéssel fogadták. De mikor meggyőződtek róla, hogy nem hozott eredményt, hanem egyenként leszerelésre akarta kapacitálni a sztrájkolókat, akkor felháborodással utasították vissza törekvését. — Kiabálni kezdtek:

— Beütjük a csilinderét! Nem kell ide spiezi! Minden spiezi! Minden kidobunk!

Dobiecki látva az izgatott hangulatot, eltávozott.

Dobiecki kormánybiztos.

Egy ma délelőtt Debreczenbe érkezett távirat szerint a kormány Dobiecki Sándor képviselőt kormánybiztosnak nevezte ki.

A debreczeni vasutasok.

A debreczeni vasutasok körében elkecseregelt a hangulat, melyet fokozott a kormány újabb erőszakossága, elvannak határozva, hogy még az erőszaknak sem engednek és ha állásukba is kerül, nem engednek.

Mi történt reggel a pályaudvaron.

Ma reggel 6 órakor Vogel ezredes vezetésével a katonaság, gyalogság, huszárság megszállta a debreczeni pályaudvar egész területét.

Ugyanabban az időben gróf Csáky csendőrszázados vezetésével 22 gyalog és 4 lovas csendőr jelent meg és az állomás minden bejáratát elállták, ahova senki sem mehet be.

A vasutasokat le akarták tartóztatni

Tolnay Kornél üzletvezető tegnap felkérte a vasuti tisztviselőket, hogy ma reggel 6 ó. jelenjenek meg az állomás III-ad osztályu várótermében.

A vasutasok tegnap már hirül vették, hogy ma reggel azt akarták, hogy ha megjelennek, a király hadiparancsa értelmében ott akarták a katonai köteleseket tartani, elhárították tehát, hogy nem mennek a csapdába és ma reggel senki sem jelent meg az állomáson.

A vasutasoknak ez az értesítése azonban téves volt.

Magbízható helyről vesszük az értesítést, hogy a csendőrség is azért vonult ki, hogy ma reggel az ellenszegülő vasutasokat letartóztassa és az ügyészség fogházába szállítsa.

A btkv. 481 szakasza ugyanis így szól:

A hivatali kötelességnek megtagadása büntetett képez és 3 évig terjedhető börtönnel büntetendő, ha annak teljesítése 2 vagy több közhivatalnok összebeszélésének következtében tagadtatott meg.

Az volt az igazi cél, a csendőrség ezért tartózkodik az állomáson, de ez nem sikerült.

Gyűlés a Hungáriában.

A vasutasok ma reggel a Hungáriában gyűlést tartottak. Kabai György mérnök

Csak e hó végéig

lehet olcsón **karlsbádi edényeket** kapni

DEBRECZEN, Piacz-utca 73.
Dr. TIHANYI házban.

bejelentette, hogy a gépjavitó műhely munkásai ma reggel szintén sztrájkba léptek és szolidaritást vállaltak velük.

Egyben megvitatták, hogy az erőszaknak sem engednek és tömegesen nem mennek ki a vasúthoz az üzletvezető újabb meghívására sem.

Redl Siegfried, Ruda Rázsó és Láber Mihály tagokból álló küldöttséget választottak, akik délelőtt 10 órakor felkeresték Tolnai Kornélt, aki azonban semmiféle jelentőségteljes dolgot nem mondott a küldöttségnek.

Vogel ezredes távirata.

Vogel ezredes ma délelőtt táviratot intézett a honvédelmi miniszterhez, melyben tudatja, hogy a jelenleg szolgálatot teljesítő rezervisták között 30 vasutas katona van, akiket azonnal lehet szolgálatra alkalmazni.

Erőszak a vasutasok családjainál.

A csendőrség felsőbb utasításra hallatlan erőszakosságot követ el azokkal a vasutasokkal, kik az állomás épületében laknak.

Ma reggel több csendőr megjelent ezeknél és felszólították őket, hogy vagy lépjenek szolgálatba, vagy azonnal költözködjenek ki az állam épületéből.

Egy Fischer nevű raktárnok kijelentette, hogy tovább sztrájkol. Erre a csendőrök meghagyták neki, hogy ma délig költözzék ki a lakásból, mert különben őket költöztetik ki.

Gál és a többi hivatalnokok lakás után néznek, hogy még ma költözhessenek.

Felfüggesztett vasuti tisztviselők.

Ma délelőtt megtörtént az összes vasuti hivatalnokok formális felfüggesztése. Az összes vasutasoknak értésére adták, hogy ideiglenesen elbocsátották őket a szolgálatból.

Az osztrák vasutasok is sztrájkolnak.

A magyarországi vasutasok sztrájkja erős támaszra talált az osztrák vasutasokban.

Ma reggel Debreczenbe ugyanis a következő táviratot küldte a budapesti végrehajtóbizottság:

E perczben az osztrák összes vasutak alkalmazottai kormányunkhoz táviratot intéztek, melyben kikötik, ha összes követeléseink ma este 7 óráig nem teljesíttetnek, az összes osztrák vasutakon beszüntetik a forgalmat mindaddig, míg a mi követeléseink nem teljesíttetnek.

Ötezernégyszáz új vasutas

Minden kétséget kizáró budapesti forrásból vesszük a hírt, hogy 5400 új vasutast neveztek ki. A kinevezéseket a hivatalos lap mai száma közli.

Budapest inségben.

Ha egy-két nap alatt nem nyer vég-

leges megoldást a vasutas-sztrájk, akkor Budapesten valóságos inség tör ki. Már most is óriási drága árakat kell fizetni az élelmi cikkekért. Azonkívül óriási a szénszükséglet hiánya. Legfeljebb még 48 óráig lesz elég a készlet és ha addig nem szállíthatnak, beszünik a villanyos vasut közlekedése, gáz és villanyvilágítás, vízvezeték és a gyárak üzemei.

Általános munkás-sztrájk Debreczenben.

— április 23.

A debreczeni munkás sztrájk egyre jobban terjed, de eltekintve attól, hogy 15,000 ember nem dolgozik, nem veszedelmes természetű közbiztonsági viszonyainkra.

Egyszerű demonstrálás ez a kefégyári, dohánygyári munkások és szobafestők mellett, akik bérfelemelést is kívánnak.

A tegnapi monstre-felvonulás, mely példás rendben folyt le, szintén azt bizonyította, hogy csupán az együttérzésnek akarnak kifejezést adni.

A sztrájk tehát összefügg azzal a körülménnyel, hogy a bérharcosok és gyárosok illetve munkaadók közt lesz-e megegyezés.

Tegnap délután kimondották a sztrájkot a borbélyok és a harisnyagyári munkások s ma csatlakozni kívánnak hozzájuk a pékek is. Ez esetben holnap nem lesz friss sütemény.

Részlegesen sztrájkolnak a nyomdászok, a lapzsédőket kivéve ugyanis sztrájkolnak, de azt nem akarják, hogy a lapok ne jelenjenek meg, miután a sajtó organumra a sztrájkolóknak van első sorban szükségük.

A dohánygyári munkások bérharca hamarosan nem lesz elintézhető, miután ehhez a dohánygyárak központi igazgatóságának a hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a béreket felemeljék.

Ma reggel munkásküldöttségek jártak végig az egyes műhelyeket s a sztrájkhoz való csatlakozásra szólították fel a munkásokat.

Még a varróműhelyeket is sorrajárták s felszólították a varróleányokat, hogy a munkából álljanak ki.

Ma délelőtt a sztrájkvezetők bevonultak Rózsa Lajos divattermébe s felszólították a masamód leányokat, hogy lépjenek sztrájkba. Azután karon fogták a leányokat s elvezették.

NAPI HIREK.

— **A főkapitány nem mondott le.** A Debreczeni Független Ujság mai számában azt írta, hogy Végh Gyula főkapitány beadta lemondását. Végh Gyula rendőrfőkapitány annak a kijelentésére kérte

fel lapunkat, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. Sokkal inkább át van hatva főkapitányi állással járó felelősségtől, sem hogy helyét éppen válságos időkben odahagyná.

— **Az új piaci szabályzat módosítása.** Mióta életbelépett nálunk az új piaci szabályrendelet, egymást érik az árusok részéről a kérvények különösen az árulék helyek megváltoztatásáért. De maga a tanács is meggyőződött arról, hogy a szabályzat egyik-másik intézkedésén változtatni kell. Ennélfogva felkérte a tanács a polgármestert, hogy a módosítás tárgyalására hivatott ad hoc bizottságot az összes érdekelt hatósági közegek, minők a rendőrség, vásárbíró, vámfelügyelő stb. — továbbá az ipartestület és kamara bevonásával alakítsa meg. A főkapitányt pedig a kérvények kiadásával felhívta, hogy szerzendő tapasztalatairól annak idejében az ad hoc bizottságnak jelentést tegyen.

— **Pótvásár Debreczenben.** A Szentgyörgy napi híres nevezetes országos vásár tudvalevőleg teljesen eltörpült és három vármegye lakossága képtelen beszerezni tavaszi szükségleteit. Ezért többen beadványt intéznek a tanácshoz, hogy kérje Hieronymitól egy pótvásár engedélyezését.

* Hogyan közlekedik a posta.

A vasuti sztrájk a postaforgalmat is megakasztotta. A posta és távirat igazgatóság, hogy a postaforgalmat lebonyolítsa, megkezdte a karriol postajáratok szervezését. Ma reggel indult el a karriol postajárat Zólyom, Kassa, Szige, Debreczen, Várad, Kolozsvár, Szeged irányában. A karriol postajáratok csak levélpóstát szállítanak.

— **Csokonai dalestély.** Az a Csokonai-dalestély, melyet a Csokonai-kör és a városi dalegyület együtt rendeznek folyó hó 28-án, nagyon érdekesnek ígérkezik és minden pontjában a Csokonai-kultusz szolgálatában fog állani. A dalegyület csupa Csokonai-dallamokat fog előadni, köztük négy olyat, melyek a nagy közönség előtt teljesen ismeretlenek. E dallamok mind Pfeifer Ferenc szerzeményei, a ki a múlt század első felében Csokonainak hat költeményét zenésítette meg. A rendkívül értékes hangjegyet ez időszerint Komlóssy Arthurnak, a Csokonai-kör I. alelnökének tulajdona. A dalestélyen lesz szólóéneke, Csokonai költeményeiből vett szavaltat. Kardos Albert pedig a bemutatandó Csokonai-dalokat és dallamokat fogja ismertetni.

— **Hangverseny.** P. Nagy Zoltán ev. ref. tanítóképző-intézeti zenetanár, ápr. hó 30-án, d. u. 5 órakor, előrehaladott tanítványaival az „Arany Bika”-szálló disztermében hangversenyt rendez. — A meghívók a jövő hét elején küldetnek szét.

— **A Siketnémákat Gyámolító Debreczeni Egyesület** igazgató tanácsa f. évi április hó 28-án délelőtt 10 órakor, a vármegyeház nagytermében gyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Az iskola-vezető tanárának jelentése a folyó ügyekről. 2. Az évről vizsgálat napjának meghatározása. 3. Határozat az iskolának externátusi, vagy internátusi jellege fölött. 4. Az iskola szervezeti szabályzatának tárgyalása. 5. Esetleges indítványok.

— **A Galányi laktanya égése.** Ma d. e. 1/2 10 órakor riasztó hírek jártak be a várost.

Olcsó bevásárlási forrás Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő áruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piac-utca 2 szám alatt, — (kistemplommal szemben).

— **Ég az indóház!**

És tényleg a város déli részén hatalmas füstoszlopok emelkedtek az ég felé. Végre helyes jelezést kapott a tűzoltóság is az idők jele, hogy megnyugtatólag hatott a hír, hogy csak a Gilányi laktanya ég. A laktanyában a régi nyeregraktár épülete gyuladt ki a daczára, hogy cseréppel volt fedve leégett teljesen, a benne levő katonai felszerelésekkel. A laktanyában most a budapesti 16. huszárezred pótkeret csapatparancsnoksága van elhelyezve. A lovakat az istállóból kieresztették s a kaszárnya előtti térségre terelték el. A tűzoltóság derekas munkát végzett s nekik köszönhető, hogy az egész kaszárnya le nem égett. A tűzoltóság Publik Ernő és Morvay Sótér parancsnokok vezetése alatt működött, kint voltak a tűznél Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző is és a tanács több tagja, akik először azt hitték, hogy az indóház ég.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Az ev. ref. egyház templomaiban április hó 24-én vasárnap délelőtt 9 órakor az istentiszteletek sorrendje a következő: Vasárvasárnapján az istentiszteletet régi szokás szerint hittanhallgató ifjak végzik. Nagytemplomban ifj. Kónya Gabor IV. th. Kistemplomban ifj. Kiss Albert IV. th. Ujtemplomban Kóvér Árpád IV. th. Ispolytemplomban Takács Ferencz IV. th. Csapókerthben Kovács János népisk. felügyelő. Homokkertben d. e. 9 órakor szintén lesz istentisztelet. Vallásos összejövetel vasárnap délután 3 órakor Csapókerthben: Imádkozik: Miszti Mihály 2. é. hittanhallgató. Bibliát magyarul: Meleg Gyula 2. é. hittanhallgató. Homokkertben: Imádkozik: Barkaszi Károly 1. é. hittanhallgató. Bibliát magyarul: Szeremley Gyula iskolai felügyelő. — Imádkozik: Tóth Sándor 2. é. hittanhallgató. — A róm. kath. templomban folyó hó 24-én, mely Husvét után a III. vasárnap az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek. Reggel 6 órakor misét mond Szabó István, 7 órakor misézik Nyári Ignác, 8 órakor egy kegyesrendi tanár, melyen a főgimnáziumi ifjuság és az elemi iskolák vesznek részt. 9 órakor ünnepélyes nagymisét mond Ruzska Zoltán, utána Nyári Ignác prédikál. Háromnegyed 11-kor misézik Molnár Dezső Kálmán h. igazgató a Svetits-zárdanővendékei számára. Fél 12-kor misét mond Pák Emil. D. u. fél 3-kor kereszténytanítás tartja dr. Wolafka Nándor püspök, 3-kor Iytánia, utána szentolvasó.

Ugyane napon d. e. 8 órakor lesz a Svetits-zárdában az ünnepélyes első szentáldozás, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost-plébános tart fényes segítséggel.

— **Letartóztatott vasutasok.**

A déli órákban az a riasztó és megdöbbentő hír terjedt el, hogy a csendőrség öt mozdonyvezetőt és 3 altisztet letartóztatott és az ügyészség fogházába kísért. Az ügyészségnél és a fogház felügyelőségénél érdeklődtünk a riasztó hír valódisága felől, de onnan azt az értesítést nyertük, hogy d. u. 2 óráig semmiféle letartóztatás nem történt és senkit nem kísérték a fogházba.

* **Színházi pályázat.** A debreczeni színházra ma, szombaton d. u. 5 órakor jár le a pályázat. Makó Lajos szinigazgató pénteken d. e. elment Kovács József polgármesterhez és kérte, hogy a pályázat beadásának idejét a vasuti és a postai közlekedés beszüntére való tekintettel halassza el, mert ő nagyon óhajtanónak tartaná, ha versenytársai mentől számosabban lesznek. A polgármester azonban kijelentette, hogy az elhalasztásba nem megy bele, de a rendkívüli

esetre tekintettel, helyt adnak az elkészíten beérkezett pályázatoknak is. Az eddigi pályázók Makó Lajos debreczeni, Zilahy Gyula aradi és Nádasy József pécsi szinigazgatók.

— **A kamarai segédtitkár nyilatkozata.** Az ipartestület mai ülése után dr. Rédei Rezső kamarai segédtitkár a következő nyilatkozatot küldte be hozzánk: Nyilatkozat: Az ipartestület közgyűlésén a kamara ellen történt minden alap és ok nélküli támadásra csak kevés megjegyezni valóm van: 1. A kamara, mint testület, semmiféle bérharcba be nem folyhat, ügykörének és szervezetének természeténél fogva. — Az ipartestület érdemes elnöke véletlenül kamarai tanácsos is, ezen minőségében értesülve kell legyeve arról, hogy: 2. a jelenleg dúló kefégyári sztrájk kitérőse előtt és után is a kamara elnöksége a legnagyobb érdeklődést tanúsította az ügy megoldása iránt, titkára és segédtitkára több ízben érintkezett a munkások küldötteivel és a munkaadókkal, békéltetési tárgyalásain némelyikén személyesen megjelent s békéltető szavát a sajtóban is hallatta. Ennéi többet megjegyezmem — úgy vélem — felesleges. Dr. Rédei Rezső, kamarai s. titkár.

— **Ártalmas edények.** A rendőrség által lefoglalt Rakottyai és társai féle edények dolgában tegnap megtartott orvosi vizsgálat konstataálta, hogy azok az egészségre ártalmas anyagból vannak készítve.

Házasságok. A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Remees Imre Magyar Máriával, Hadházi Imre Gróh Rozáliával, Bihari Sándor Veres Erzsébettel, Nagy Vilmos Szabó Gizellával, Csapó László Bátori Máriával, Dubszky János Ratóznai Izabellával, Kasza András Kiss Eszterrel, Szabó Gábor Simon Zsuzsánnával, Grósz Márton Klein Lujzával, Báthory András Kis Ilonával, Porcsin Sámuel Sarkadi Eszterrel, Rosenberg József Fein Rózával, Összesen 12 pár.

— **Lótenyésztési jutalom-díj osztás a Hortobágyon.** A debreczeni gazdasági egyesület június hó 12-ikén a Hortobágy pusztán lókiállítás és jutalom-díj osztást rendez. — Díjak és föltételek: Jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos és gazdának a hortobágyi legelőről kiállított lóva. — A jutalomdíj osztáson a debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság által díjak osztatnak ki. — A jutalmazottak által az egyesület rendelkezésére visszaboacsátott aranydíjak helyett megfelelő elismerő oklevelek adának ki, melyek a díjakhoz képest megállapítva vannak. Minden díjazott ló Debreczen sz. kir. város adományából szalaggal díszítetik fel. Azon tenyésztők, kik egy csoportban aranydíjat nyertek, ugyanazon csoportban csak megfelelő elismerő oklevélben részesülnek. Az eddigi gyakorlattól eltérőleg, senki külön levélben felhíva nem lesz lovának elővezetésére és amidőn erre a gazda közönség figyelmét külön is felhívjuk, felkérjük, hogy díjazásra érdemes lovait a kijelölt helyre reggel 7 óra előtt oda vezettesse, hogy azok jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság azonnal megkezdhesse működését. Felkérjük az érdeklődő közönséget, hogy ezen díjazáson megjelenni sziveskedjék. A Hortobágyra indulás a rendes vonaton, június hó 12-én, reggel fél öt órakor, visszajövet a rendes vonattal, délután 3 órakor leend. Éttekezés tetszés szerint a hortobágyi csárdában történik. Irtesítés nyerhető az egyesület titkári hivatalában. (Városház, I. emelet 14 szám.) Debreczen 1904. ápril hó. Huttfliész Kázmér, lótenyésztésbizottsági elnök.

— **Vasutasok gyűlése.** Az összes vasuti alkalmazotak ma délután 5 órakor a „Bika“ szálloda dísztermében gyűlést tartanak, amelyen minden alkalmazottnak megjelenése föltétlenül kívánatos.

— **Talált tárgyak.** Találtatott egy ezüst óraláncz és egy arany fülbevaló egy pénztárczával, melyek a rendőrkapitányság büntügyi osztályánál őriztetik, hol tulajdonosaik kellő igazolás után átvehetik.

— **Összemarta a majom.** A vásárban özv. Kopeczky Jánosné panorámasátra előtt egy majom ugrándozott. A vásári zaj kicsalta a komédiás sátrak közé Szász István Csokonai-utca 21. szám alatti lakos leányát, Szász Eszter iskolásgyereket, aki diót akart adni a majomnak. A dió azonban kiesett a gyerek kezéből, amire a majom feldühödött s neki ugrott a kis leánynak s azt összevissza marta, a ruhát czafatokra letépte a kis leányról. A sulyosan megsérült leányka sebeit dr. Balkányi Emil köntözte be.

— **Utazók távirata a miniszterhez.** Debreczenben ez idő szerint mintegy 100 utazó van. Az itt rekedt utazók ma délután a „Hungária“ kávéházból hosszabb táviratot intéztek Tisza kormányelnökhez, melyben kéri legyen tekintettel helyzetükre és családjaikra és gyorsan intézkedjék, hogy mielőbb szabadulhassanak jelenlegi helyzetükből.

— **Elveszett.** A folyó évi április hó 20-an a Nagyerdőn tartott árverés alkalmával egy női hajból fonott s aranyba foglalt óraláncz elveszett, a szives megtaláló illő jutalomban részesül, ha a megtalált lánczot a városi számvevőséghez beszolgáltatja.

— **A „Dongó“ sztrájkjéről.** A Dongó mai száma igen élénk változatu tartalommal jelent meg. A lapnak minden rovata szellemesen tárgyalja a vasutas sztrájkot.

— **Négy öngyilkosság Hajduböszörményben.** Hajduböszörményben e hét első három napján négy öngyilkosság történt. Kedden délután Farkas Bálint 45 éves földmives felakasztotta magát. Csáládot hagyott hátra. — Szerdán kora hajnalban a Vidi-tanyán Szekeres Erzsébet marolugot ivott; ugyanez időben Futó Imre 22 éves napszamos forgópisztolyal agyonlőtte magát. Szerették egymást, nem lehettek egymáséi, ezért mentek a haláiba. A legény meghalt, a leány haldoklik. — Csütörtökön este Hegedűs Ferencz 68 éves gazdaember, a miatti bujában, hogy vagyont félév alatt sok csapás miatt elvesztette, istállójában felakasztotta magát. — Mire levették a kötélről, meghalt.

— **Első kedvezmény a sztrájkolóknak.** Villámgyorsan terjedt el az az örvendetes hír, hogy az összes sztrájkoló vasuti tisztviselőket, altiszteket és szolgálakat, valamint az összes munkásokat és munkásnöket 5 százalékos pénztári engedményben részesíti Mentze Henrik ujdonságok áruháza Piac- és Szent-Anna-utczák sarkán. — Olcsó szabott ár.

— **Bámulatos,** valóban páratlan látványosságban van részük azoknak, kik a napkeleti szudáni állatsereglet mutatványait végig nézik a vásártéren felállított hatalmas sátorban, különféle válogatott vadállataival érdekesebbnél-érdekesebb produkciókat végeznek Mademoissell Bosette és Mister Leopold. Különösen kiemelendő a jól időmített medvecsoport, a medvebohóc a golyón, melyekkel József és Ferdinánd főher-

ezek előtt is produkáltak magukat, a kiváló és megtekintésre érdemes állatseregletet olvasóink figyelmébe szívesen ajánljuk.

— **Feltűnést keltő.** A vásártéren levő Kludsty-féle kiváló állatsereglet, mely feltűnően magára vonja a nagy közönség érdeklődését, a kaszárnya mellett felépített óriási sátorban a világ minden részéről összegyűjtött különböző fajú gyönyörűen idomított vadállatok bámulatot keltő produkciói valóban érdemesek a megtekintésre. Különösen említésre méltó armedil hatalmas, itt még nem látott nagyságu kifejlett krokodilus és az óriási kígyó. Boa konstruktor esodás mutatványai, amelyek még mindenütt tetszést arattak, különben a pártfogásra érdemes vállalkozót melegen ajánljuk a n. é. közönség jóindulatába.

— **A hét halottai.** E hét folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő halálozási eseteket jelentették be: Bajdó Erzsébet 3 hónapos, Potrár Lajos 3 hónapos, Draugenti Ernő 3 hónapos, Nagy Erzsébet 3 hónapos, Kozma Róza 2 napos, Reich Hanni 45 éves, Nagy István 12 hónapos, Tóth Eszter 7 hónapos, Keresztessy Ferencz 74 éves cipész, Szabó Erzsébet 2 éves, Balog János 68 éves napszámos, özv. Győri Sándorné 87 éves, László Imre 51 éves gép-fűtő, Bartók Borbála 72 éves eseléd, Révész János 72 éves kisbirtokos, Schwartz József 81 éves borkeraskedő, özv. Reviczki Sámuelné 69 éves, Kovács István 14 éves, Szécsi István 1 napos, özv. Balog Lajosné 83 éves, Szinca János 65 éves bérkocsis, Kovács Eszter 13 éves, Kovács Juliánna 29 napos, Tóth Gergely 38 éves fuvaros, Papp Mária 15 hónapos, Cseresznyés Sándor 27 éves nyomdász, Nagy József 4 napos, Nagy Katalin 2 éves, Rácz Erzsébet 4 éves, Szabó Gábor 44 éves napszámos, özv. Gulácsy Imréné 83 éves, Treiber Erzsébet 18 éves kefégyári munkásné és 2 halvaszületés. Összesen 35. — Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 55 születést — (28 fiú, 27 leány) jelentettek be, így a születések e héten 20-al multák felül a halálozásokat.

— **Pénzkölcsönök** gyorsan kieszközöltetnek a 26 pénztintézzel összekötöttesben levő bankirodában, Debreczen, Csapó-utca 12. Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kaupbejáratánál levő kirakatokban.**

— **Uj aranyozóval** mindenki bármit moshatón ujjá aranyozhat. Bekenő ecsettel 1 doboz 40 kr., ezüstöző 40 kr. Kapható Mentze Henriknél.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi párt és a vasuti sztrájk.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

Budapest, április 23.

A függetlenségi párt ma Tóth János elnökle alatt értekezletet tartott. Tóth János eladja, hogy a párt megbízottjai kint jártak a sztrájk tanyán s úgy találták, hogy a párt közbelépése folytán lehet remény a helyzet megoldására.

A helyzet azonban megváltozott, mert most már a sztrájkolók nem kívánják a párt közbelépését.

Endrey, aki kint járt a sztrájk tanyán,

eladja a tegnapi tapasztalatait. Azt mondja, hogy a párt kiküldöttjei arra a meggyőződésre jutottak, hogy a kormány nem is látja s nem is tárgyalja az 1901-iki memorandumot.

Tóth János úgy találja, hogy anyagiakban kevés a különbség. Polónyi azt mondja, hogy miután a kormány visszautasította a felajánlott közbejárásukat, most feladatunk folyton érintkezni a vasutasokkal, vagy pedig alkalomadtán közbenjárnia kormány nál. De mindenesetre ki kell fejezni a párt álláspontját.

Beszélték még dr. Bakonyi Samu, Gálóssy József, Kelemen Béla, Juszt Gyula, Barabás Béla, Papp Zoltán, Szathmári Mór, Lukács és még többen.

Ezek hozzászólása után a párt a következőket határozta:

A függetlenségi és 48-as párt a közszabadság, egyéni szabadság és jogok védelmére elvárja, hogy a vasutas-sztrájk megszűnéseig nyugalom lesz. Igaz ugyan, hogy a kormány jogtalan támadást intézett a jog-, egyéni és közszabadság ellen, de azért kéri a vasutasokat, hogy miután a sztrájk népek millióinak létezését vágtatja el s beláthatlan válság elé állította az országot, — hogy cselekedjenek hazafiasan s felhívja őket a vasuti üzem folytatásának lehetővé tételére, kijelentvén egyúttal, hogy a felhívás sikere érdekében a maga részéről az ország kényszerhelyzetének figyelembevételével a legjobb indulattal fogja a jogos igényeket támogatni.

Végül Polónyi indítványára elhatározták, hogy miután a vasuti sztrájk úgy az anyagi, mint alaki jogkörülmények folytán elévülés és egyéb pénzügyi czimeken egyeseknek soha nem orvosolható károkat okozott, intézzen a párt interpellációt az igazságügyminiszterhez, hogy hajlandó-e az ebből támadható bajok orvoslására törvényjavaslatot terjeszteni a Ház elé.

A párt álláspontját a Házban Szalay László fogja előterjeszteni.

Kormánypárti képviselő a sztrájkolók mellett.

Budapest, április 23. Tegnap a sztrájk tanyán Konkoly Thege Miklós szabadelvű párti képviselő Turchányi vasuti főnököt Solymossy képviselőnek nézte s a következő szavakkal fordult hozzá:

— A sztrájkoló vasutasok minden kérését teljesíteni kell, már eddig a kormány a hibás a történetekért.

Tisza Bécsben.

Budapest, április 23. Tisza István miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter Bécsben voltak s ma vissza is érkeztek. A külügyminiszterhez hajtottak s ott közös minisztertanács volt. Ujabb megint közös minisztertanács lesz a király elnöklésével. Tisza 8-kor magánkihallgatáson volt a királlyal.

Dolgoznak a katonák.

Arad, április 23. A sztrájk tanyára érkezett telefonjelentés szerint Aradon a sztrájkolókat katonasággal akarták kényszeríteni a vonat indítására. Allítólag a kato-

nák sortüzet adtak s egy vasuti mérnök meghalt, többen pedig megsebesültek. Ez a hír megröszítésre szorul.

Az osztrák vasutasok nem sztrájkolnak.

Budapest, április 23. Ide érkezett hírek megczáfolják, hogy az osztrák vasutasok ma este sztrájkba lépnének.

A sztrájk tanyája feloszlata.

Budapest, április 23. A kormány a sztrájk tanyát ma fel fogja oszlatni és a vidékieket, mint lakás és foglalkozás nélkülöket el fogják toloncoltatni.

A sztrájkolók kijelentették, hogy az első felszólítás után széteszlanak, de a 13-as bizottság továbbra is permanenciában marad.

A sztrájk tanyát feloszlatták.

Lapunk zártakor érkezik a következő távirat:

Budapest, április 23. Rudnay főkapitány lovas és gyalog katonasággal a sztrájk tanyát feloszlatta. Sallayt felségserzésért letartóztatták. Házánál katonák megjelentek.

Ujabb királyi parancs és miniszteri rendelet.

Budapest, ápr. 23. A király egyenes parancsára Tisza miniszterelnök ma azt a rendeletet küldötte a debreczeni üzletvezetőséghez, hogy mindazok a vasutasok, kik a mai nap folyamán nem jelentkeznek szolgálat tételre, elbocsáttatnak az államvasutak szolgálatából és egy szerszint ellenük a btkv. 481. szakaszába ütköző büncselekményért megindítják az eljárást.

Rudnay főkapitány rendelete.

Budapest, április 23. Rudnay Béla rendőrfőkapitány ma hirdetményt bocsájtott ki. A rendelet a következő:

— „Értesüléseink szerint azok az emberek, akik felebbvalóiknak megtagadták az engedelmisséget az állomáson csavarognak és vasuti kocsikban alszanak s sztrájkra csábítják az embereket. E miatt megtagyom, hogy a sztrájk idejére az összes igazolványok érvényteleneknek tekintesenek.“

Az utazó közönséget egyszerre, egy tömegben bocsájtják a perronra.

Parcellázás.

— április 23.

Egyik helybeli lap hasábjain sok szó esett már a parcellázásról s a város körüli telepek létesítéséről. Legutóbb is az ugynevezett Átkos föld parcellázásáért lelkesedik a cikkiró és határozottan állítja, hogy abból haszna lesz a városnak; mert például 96 háztelek után annyi jövedelem fog befolyjni a város kaszszájába, hogy azt csak részben fogja fölemészteni a telep rendőrségi és kulturális szükséglete.

Ugyan ugye? Tegyük fel, hogy minden haz után tíz koronányi pótszó folya be (ha b. folya), új épületekről lévén szó, tíz év múlva: e 960 korona olyan összege, amelyből a fentebb jelelt szükségletek fedezhetők lennének és szép összeg maradna a városnak is?

A cikkiró még azzal is érvel az Átkos földi telep mellett, hogy ott kishivatalnokok olcsó, kényelmes, jólvevő s a városhoz csak tízpercnyire eső lakáshoz jutnának. No már ez igaz, kivált ha hozzá vesszük a kényelemhez azt is, milyen pompás a közlekedés a boldogfalvai uton a telepig, őszszel és tavasszal bokáig érő sárban, télben térdig érő hófúvásban, változatos kedvéért nyáron a takaros uti porocszában. Ez épen egy kis hivatalnoknak való kellemes séta, melyet a tíz perc távolságon egy óra alatt kényelmesen megtehet.

De eltekintve az átkosföldi telekspekulációtól, egyáltalán szükséges-e a város körül ily fattyuhajtások létesítése, előnyös-e a város fejlődésére eféle telepek felállítása? Aki a városi viszonyokat ismeri, erre határozottan nem-el kell felelnie.

Mert mióta a kerteken dívatba jött a szőlőterületeket felaprózva házhelyeknek eladni, azóta a város fejlődésében észrevehető visszaesés mutatkozik. A kisebb lakások nagyrésze üresen áll s miután a ház nem jövedelmez, az építkezési kedv is megcsappant. A tulajdonos, ha már eladni nem tudja, elrongyollani engedi a házat; nem költ rá, mert nem jövedelmez ha fölépíttetné, el lehet rá készülvén, hogy nem kapná meg a befektetett tőke kamatját.

Mi szükség ily körülmények közt a város terhére új telepeket létesíteni isten háta mögött levő helyeken? Hisz lakáshiány nincsen a városban, szegény ember épen úgy, mint kishivatalnok kaphat igényeinek, illetve lakpénzének megfelelő lakást, természetesen nem a főbb utcákban, de azért oly helyeken, honnan a piacot mégis kényelmesebb utakon és hamarabb érheti el, mint például a Boldogfalvai kertből vagy az Átkos földről.

Említsük meg még azt is, hogy azok az ugynevezett külsőségek, (amiről különben a rendőrség és csendőrség többet beszélhetne) a kétes existenciák buvályei, közegészség és közérkölciség tekintetében össze sem hasonlíthatók Debreczen legutolsó külvárosával sem: bizony beláthatjuk, nincs miért lelkesedni sem a már meglevő, sem a felállítani szándékolt kültelepekért.

Azt hisszük, ezt tartotta szem előtt a városi tanács is, mikor a téglavető telepet felosztatta és reméljük, nem fogja megengedni, hogy a város körül hasonló telepek elszaporodjanak.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Vasárnap délután, Egy szegény ifjú története, színmű.

Vasárnap este, Hajduk hadnagya nagy operett (C. bérlet.)

Hétfő, Takarodó, dráma (A bérlet.)

Kedd, Hajduk hadnagya, operett. (B. bérlet.)

Szerda, Hajduk hadnagya operett (C. bérlet.)

Csütörtök, Hajduk hadnagya operett (A. bérlet.)

Péntek, először Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)

Szombat, másodszer Utazás az özvegység felé vigjáték (C. bérlet.)

Vasárnap d. u. Bob herceg operett (A. bérlet.)

Vasárnap este, Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)

A hajduk hadnagya. Tegnap került bemutatásra Czobor Károly és Rajna Ferencz kiváló operettje A hajduk hadnagya, mely pompás előadásban és fényes kiállítás mellett aratott zajos, jelentős sikert, mint a pótszezon legfőbb érdekessége. A darab muzsikája zenei értékesség tekintetében is nagyon megbecsülendő, a 17. század zeneköltését motíválja a zene, bájos busongó kurucz melódiák vonulnak végig a partitúrán, köztük a Czinka Panna és a Csinom Palkó muzsikája is. A szöveg is mulattató s ama librettót közé tartozik, amelyek minden szereplők jó szerephez juttatnak. Sugár Aranka diadalainak egyik legszámottevőbbje fűződik a tegnapi előadáshoz. Gyönyörűen énekelte el belépőjét s egy betét keringőjében pedig hatalmas terjedelmű hangja érvényesült. Nagyon bájos volt Rózsa Lili, akinek előkelő játékkiskolája, kedves megjelenése most is nagy hatást keltett. — Mindketten nyílt színen is tapsot kaptak. — Feltétlen dicséret illeti Mezey Andort, akire az énekes ensemble méltán lehet büszke, gyönyörű hangján izléssel, igaz művészettel énekelte Krémerné H. Lili, aki tisztelőitől gyönyörű virágkosarat kapott, Krémer Jenő, Szilágyi Aladár és különösen Iványi Antal járultak hozzá a darab nem mindennapi sikeréhez. A kiállítás feltűnést keltő volt. A női kar jelmezei, de meg a statiszták kosztümjei is Orosz Dezső főszabómestert dícsérték, aki heteken keresztül készült a ruha kiállításra. A díszletek is pompásak voltak, a zenekart pedig Huber karmester nagy ambícióval, nagy szaktudással vezette.

Az általános sztrájk és az ipartestület.

— ápril 23.

A debreczeni ipartestület tegnap délután igen népes rendkívüli ülést tartott, mely alkalommal behatóan tárgyalták a munkás-sztrájk orvoslását.

A közgyűlés az alábbi indítványt fogadta el:

Tisztelt közgyűlés! A kefégyári munkás-sztrájk előre még csak nem is sejtett következményeket vont maga után. Az illetékes körök ipari tájékozatlansága a sztrájk iránti érdeklődés hiánya, a jogos és igazságos érdekek kielégítésének megkísérlésétől való tartózkodás és érzéketlenség az iparhatóság azon meghozott jogtalan, szabálytalan és igazságtalan határozata, melylyel a kefégyári munkások közszabadságát sértette meg, — a legkellemetlenebb helyzetet idézte elő a kézműipari szakban is. A kézműipari munkások az iparhatóság fenti intézkedései miatt a kefégyári munkásoknak erkölcsi támogatására siettek, és rokonszenyűknek azzal adtak kifejezést, hogy mesterök műhelyeit elhagyva csatlakoztak a kefégyári munkások mozgalmához.

Ezen helyzet reánk kézműiparosokra nézve a legkárosabb csapás. Tavasz idején, amidőn a kézműiparos megélhetéséről gondoskodhat, télen áll, kénytelen belenyugodni a munkaszünetelésbe, és elviselni kénytelen azon óriási anyagi károkat, amelyek létérdekét veszélyeztetik.

Ezen eljárásukért s a jelenlegi állapot bekövetkeztéért kell hogy valakit felelősség terheljen. A kézműiparosoknak sorompóba kell lépniök, hogy egzisztenciájukat meg-

védelmezzék s megtorlással éljenek azon tényezőkkel szemben, akiknek tulajdonitandó szomorú helyzetük. Ha kellő tárgyilagossággal bíráljuk a kefégyári munkások bérmozgalmát, lehetetlen, hogy mozgalmukkal szemben ellenszenvvel viseltessünk. — Ha ismerjük a rendőrfőkapitányság törvénytelen és a közszabadságot sértő intézkedéseit lehetetlen, hogy az ilyen eljárásokkal szemben „legnagyobb megbotránkozásunknak kifejezését ne adjuk”. De vajjon megérdemli-e a kézműiparos azt, hogy akkor, amidőn a kefégyári munkások béremeléseért harcolnak — és amikor a hatóságok a fent vázolt intézkedései erős összetartásra készítik az összes ipari munkásokat, — mint mindig, úgy jelenben is ök bünhődjenek, ök szenvedjék a kárt és az anyagi csapást? Megérdemlik-e a kézműiparosok, hogy azok a munkások, akiknek nézeteivel elvben rokonszenvezünk, a munka beszüntetés folytán ily rutul visszaéljenek mesterük bizalmával? Ezek, t. közgyűlés, mind olyan kérdések, amelyek feletti tárgyalására az idő már elérkezett s ha a munkás a maga igazáért összetartani — egységes-egygyé olvadni és lelkesedni tud — akkor kell, hogy ez az összetartás egyszer már megvalósuljon a munkaadóknál is és a munkaadó is egységes-egygyé olvadva követelje a maga igazát úgy a munkásokkal, mint a hatóságokkal és az ipari ügyeket szolgáló illetékes körökkel szemben is.

Az ipartestület a kefégyári bérmozgalmába bele nem avatkozhatott, mert a gyárosok hatáskörén kívül esnek, de vannak iparügyeket szolgáló olyan tényezők, a kiknek nemcsak erkölcsi, de hivatalos kötelességük lett volna a békés kiegyenlítés elősegítése, a pártatlan és részrehajlatlan tárgyalásoknak folyton folytatásáért való felvétele mindaddig, míg az ellentétes érdekek ki nem egyenlítettnek, akiknek kötelességük lett volna az iparhatóságok tanácsosai elátni és a kibocsájtott törvénytelen határozat megjelenését megakadályozni. Ezt első sorban elvárhattuk, megkövetelhetjük a kereskedelmi és iparkamarától, amely kamara az iparosok és kereskedők összerakott állásából éppen e célra áll, hogy szolgálja. És mert a kamara ezen sztrájk ügyből kifolyólag az ipari érdekeket szíven nem viselte, a mozgalmak iránt — úgy amint azt megkövetelhetjük volna — nem érdeklődött, ezen közönyös viselkedése miatt reá szolgált arra, hogy a jelenlegi kellemetlen állapotokért első sorban a kamara vezetőségét tegyük felelőssé.

A jelenlegi állapotot orvosolni kell. Kipuhatólandó, kit terhel a mulasztás? kinek tulajdonitandó a kis iparosokat ért helyrehozhatatlan anyagi csapás? és ezen szempontból kiindulva terjesztjük elő alábbi határozati javaslatunkat, kérve annak elfogadását:

Mondja ki a közgyűlés, hogy:

1. Jelen memorandum egész terjedelmében jegyzőkönyvi kivonat kapcsán a debreczeni kereskedelmi és iparkamarának sürgősen megküldendő.

2. Elvárja a közgyűlés, hogy a kamara elnöksége e határozat kézbesítésekor azonnal intézkedni fog, hogy a mulasztások sürgősen orvosoltassanak és a hatóságok karöltve, oda fog működni, hogy az általános sztrájknak a kisipart érintő okai azonnal megszüntetessenek.

3. Felszólítja az összes ipari kamarai tanácsosokat, hogy ezen kérdésben szolidaritást vállaljanak és ezen memorandum tárgyalására az elnökségtől sürgősen kamarai közgyűlés összehívását követeljük, melyen minden eszközzel oda hassanak, miszerint felderíttessék, hogy mi és ki volt az oka a kamara semleges álláspontjának és eddigi mulasztásainak.

**Tavaszi és nyári
Ujdonságok!**

Kardos László
üzletében.
Debrecen, Kossuth-u. 9.

Az üzlet jó hírnevéhez méltó minőségű, izléses és mintázó nőiruha mosókélmék és ped g Kartonok, — Satinok, Levantinok, — Ajurok, Batistok, Duchessek, fehér Pique és selyem-szőetek, — Zsepek.

**Peronospora-
fecskendők,
kénpor-fúvók,**

szőlőművelési, gazdasági eszközök és gépek raktára

SZSztINA LAJOS

vaskereskedésében,
Piacz-u 23.

UJDONSÁG!

Mesterséges madár-fészek.

Kitűnő minőségű divatos zsebórák 6 koronától feljebb.

Elsőrendű ingaórák diszes tokban (zenével is) 12 koronától feljebb.

Világhírű „Junghaus” ébresztőórák 2 évi tényleges jótállással 4 koronáért.

M. kir. fémjelzett ékszerek idei divatu fazonokban.

Javítások a legnagyobb precizitással. 2 évi jótállás mellett, méltányos áron.

Horváth Gusztáv,
óraműves,

Debrecen, Hatvan-utca 2.

Magyarország legnagyobb vállalata.

KLUSDKY állatsereglete

— A VÁSÁRTÉREN, a kaszárnya mellett, —

mellyben a világ összes részeiről és az atlanti Óceánról összegyűjtött valamennyi ragadozó és vérszomjas négylábú állatok közül egy-egy példányt találhatni.

Európa valamennyi városában legnagyobb feltűnést keltette és általános tetesztet aratott

MISB BELLA RIOGLANDO

Angolország legügyesebb állatszedítője az általa idomított vadakkal, u. m. oroszlánokkal, tigrisekkel, farkasokkal fog előadást tartani. Előadás után az összes vadállatok etetése következik, mely etetés az igazgató személyes vezetése alatt történik. Etetés után a vadállatok bemutatása magyarázat kíséretében történik; legvégül az araudil és óriási kígyó, a Boa konstriktor mutatattik be a n. é. közönségnek.

Mindegyik délután 4 és este 7 órakor

nagy díszelőadás

tartatik az oroszlánok ketreczében Miss Bella Rioglandó felléptével, mely után az etetés és az összes vadak bemutatása következik.

Belepti díjak: I hely 40 fillér (20 krajczár.)
II hely 20 fillér (10 krajczár.)

Hartstein Kálmán

Magyar kir. államvasutak gépgyára vezérügynökének
kerületi képviselője.

Debrecen, Piacz-utca 83-dik szám.

Ajánlja a legújabb és legtökéletesebb rendszerű cséplő garnitúráit, továbbá a kitűnő gyártmányú „Kincsem” vetőgépeket, melyek alsó és felső maglefolyásra vannak alkotva, ugyszintén malom-berendezéseket hozzá való „Compound” gépeket, kisebb mezőgazdasági eszközöket, a legjobb minőségű szijjakat, dobsíneket, olajokat és zsiradékot.

Az üzletez könnyebb lebonyolítása céljából, használt gépeket ujak vételénél előnyösen becserelek.

Fáy Bertalan

gazdasági gépműhelye, Rákóczy-utca 34. szám.

Elvállal a legolcsóbb ár mellett mindenféle gépek és eszközök javítását, pontos és gyors kiszolgálás mellett.

— A szőlő OIDIUM betegsége ellen —

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fillér; 10 és 5 kilogrammos zsákokban kilogrammonként 50 fillér, 2 kilogrammos dobozokban kilogrammonként 51 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle, biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

Ott ahol eddig a peronospora nem szokott erősen fellépni, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt s így az első permetezés májusban elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás.

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete” Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A por kapható és megrendelhető:

KONTSEK GEZA kereskedőnél Debreczenben.

20,000 darab nemes rózsató

a legkiválóbb fajokban kapható műkertészeti és rózsatelepemen, a M. Á. V. fő-állomása mögött, a csónakázó-tó mellett, (az u. n. Egyletkert). **Virágcsarnokomban**, (Piacz-utca 26. sz. Telefon szám 340) mindenféle virágmunkák, esztrók, koszorúk stb. a legjutányosabb áron készíttetnek — A n. é. közönséget tisztelettel felkérem rózsatelepem szives megtekintésére.

Parkas Gyula

műkertész, Debreczen.

T. Iparos osztály!!!

Ki festéket, firneist, lakkot, cinkveist, enyvvet, furnirt, gör-léceket, faragványokat és ecseteket akar venni, az jöjjön el hozzám! és vásároljon a még eddig nem létezett olcsó árakban.

Tisztelettel

Neumann Nándor,

Hatvan-u. 5., Bigó ház. Telefon 205.

Államilag viz-gált **Lucerna, Répa, konyhakerti és virágmagvak,**
Valódi „Elefánt” mosópor, leg-fégyesebb **szobapadló és butor-lack**
kapható

KOHN HENRIK

fűszer-, festék és ásványviz nagykereskedésében, **gróf Degenfeld-tér.**

BRAZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKEIJE VAN!

BOLTHELYISÉG

azonnal kiadó, **Kossuth-utca 15. szám,** szemben a gyógyszer-tárral. — Ugyanott értekezhetni.

Napernyők

szines és fekete,

En-tout-cas-k

Csipke-napernyők

legnagyobb választékban

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatárúházába,
Debreczen, Kossuth-utca 5.

Utóajánlati árverés.

Az id. Szendrei János-féle utóajánlati árverés, a Busi-utca 10. sz. házra és ondódi földjére

folyó hó 28-án, d. u. 3 órakor lesz a kir. Törvényszék árverési termében. Felvilágosítást ad

Dr. TERVEY TAMÁS,
ügyvéd.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent Anna-utcai szőlőtelepének

„asztali-bor”

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

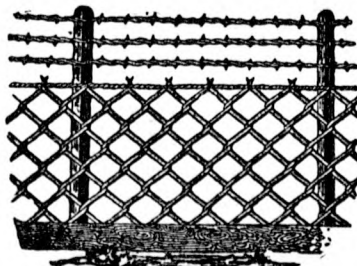
Hektoliter vételénél engedmény Állandó raktár különböző hegyi és esemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Neubauer János

sodrony-szövet, fonat- és szitaárú gyára Debreczen.

Készít ezüst éremmel kitüntetett szabadalmazott aczél-sodrony kocsi ülést, ruganyos ágybetétet, rostaszöveteket, sodrony-kerítéseket, kertek, szőlőtelepek, fáczános erdők és sirok bekerítésére, baromfi házakat, szállítható baromfi ketreceket, sirkerítéseket a legszebb kivitelben, sodrony betétű kapukat nyaralókban. A legcélszerűbb sodrony lábtörölköt, fehér- és vörössodronyból. Gőzgépekhez szikrafogók, ablak- és pince rostélyokat, szóval sodronyból minden kigondolható dolgokat. — 1873. év óta százakra menő elismerést nyertem, valamint sok kiállítási kitüntetésben részesítettek szép és jó munkámért.

Pártolását kérve, vagyok teljes tisztelettel

NEUBAUER JÁNOS.

Kivonatára képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Napkelet szudáni állatsereglet

csakis ritka vadállataival
a külső vásártéren

tartja előadásait, különösen kiemelendő mademoissell **BOSETTE** és **MISTER LEOPOD** a rendkívül jól idomított **medve csoporttal** produkálták magukat **Ő fensége József főherceg** és **Ő fensége Ferdinánd főherceg** előtt. Érdekes és mulattató a **medve-böhóc** a **golyó**, feltűnést keltő mutatványa.

Belépti-díj I-ső hely 40 fillér, II-ik hely 20 fillér.

Tisztelettel

őzv. **Hopoczky Jánosné.**